

SUOMUSSALMEN LUKIO

Lukuvuositedote Opinto-opas 2022-2023

SISÄLLYSLUETTELO

REHTORIN TERVEHDYS	3
SUOMUSSALMEN LUKION YHTEYSTIETOJA	4
LUKIOVUODEN AIKATAULUTUS	5
1. Päivittäinen työaika	5
2. Koeviikot ja uusintakuulustelut	5
TOIMINTAOHJEET	6
2. Ryhmät.....	6
2. Oppikirjat.....	6
3. Itsenäisesti opiskeltavat opintojaksot	6
4. Wilma.....	6
5. Opintojaksovalinnat	6
6. Poissaolo-ohjeet	7
7. Opiskelijan oppimisen arviointi	7
8. Järjestyssääntö	10
OPISKELIJAPALVELUT.....	13
SYKSY 2022 ja KEVÄT 2023 YO-KOEPÄIVÄT	16
KURSSIT/OPINNOT ERI VUOSINA, Iv. 2022-2023	15
OPPIKIRJAT Iv. 2022 – 2023	18
1. opintovuosi.....	18
2. opintovuosi.....	19
3. opintovuosi.....	21
YHTEYSTIETOJA ONGELMATILANTEISIIN	23
OPINTOJAKSOTARJOTIN Iv. 2021-2022.....	24
TYÖJÄRJESTYS 2021-2022	25
TYÖ- JA LOMA-AJAT Iv. 2022–2023.....	26
RUOKALISTA Iv. 2021-2022	27

REHTORIN TERVEHDYS

Toivotan kaikki jatkavat ja tänä syksynä opintonsa aloittavat opiskelijat, sekä koko henkilökunnan tervetulleeksi jatkamaan koulutyötä tiistaista 9.8.2022 alkaen. Olemme saaneet nauttia aurinkoisesta ja todella lämpimästä kesästä. Toivottavasti kaikki ovat ehtineet ladata akkunsa täyteen kesän aikana ja puhkutte intoa ja tarmoa päästä opiskelemaan uusia asioita ja kenties vähän palaamaan vanhaankin.

Tämä lukuvuositedote ja opinto-opas jaetaan kaikille lukiomme aloittaville opiskelijoille vielä paperiversiona. Muut löytävät päivitetyn version lukion kotisivuilta. Kaikkien on syytä perehtyä sen sisältöön huolella, sillä tiedote sisältää monta tärkeää asiaa koulutyön kannalta. Lukuvuositedotteesta kannattaa pitää hyvä huoli, sillä sieltä löydät vastauksen moneen kysymykseen. Muistathan kuitenkin, että aina voit kääntyä myös auttavaisen henkilökuntamme puoleen, ellet johonkin kysymykseen vastausta löydä.

Olette tehneet hyvän valinnan valitessanne Suomussalmen lukion opinahjoksenne. Laaja kurssi- ja kielitarjonta eivät ole itsestäänselvyys pienemmissä lukioissa. Toivottavasti osaatte käyttää hyväksenne tätä mahdollisuutta. Tänä päivänä kesätyöpaikan ja myöhemmin oikean työpaikan saaminen voi olla kiven alla. Valmiudet ja mahdollisuudet, joita lukiomme tarjoaa, kannattaa käyttää hyväksi mahdollisimman monipuolisesti. Usean eri kielen hallinta voi nousta arvoon arvaamattomaan myöhemmässä elämässä, vaikkei sitä ihan tällä hetkellä tiedostaisikaan puhumattakaan muiden aineiden merkityksestä. Lukio on ennen kaikkea yleissivistävä ja sanotaan, että nuoren tieto on laajimmillaan juuri lukion jälkeen, sillä erikoistuminen tiettyyn alaan alkaa vasta sitten. Siksi kannustan jokaista opiskelijaa ahkeroimaan ja hyödyntämään koulumme laajan kurssitarjonnan. Vain siten jokainen teistä voi pitää tulevaisuuden ovet avoimena joka suuntaan.

Koulumme on osallistunut moniin erilaisiin projekteihin ja opiskelijat pääsevät opintomatkalle niin kotimaahan kuin ulkomaillekin. Tämän meille mahdollistaa aktiivinen opiskelija- ja opettajakunta. Tulevana lukuvuonna on tarjolla useita opintomatkamahdollisuuksia.

Muutamien koronan värittämiä lukuvuosien jälkeen toivoisi, että pääsisimme palaamaan täysin normaaliin. Valitettavasti kuitenkin näyttää siltä, että korona on tullut jäädäkseen osaksi arkeamme ja jää nähtäväksi miten se tulevaa lukuvuotamme värittää. Toivon, että jokainen osaisi nauttia niistä päivistä, kun voi hyötyä lähiopetuksen eduista ja luokkatovereiden livenä antamasta tuesta, niin opiskeluun kuin henkiseen jaksamiseenkin. Toivon, että jokainen tuo oman panoksensa siihen, että saamme luotua kouluumme entistä paremman opiskeluilmapiirin!

Tapahtumarikasta lukuvuotta 2022-2023 Suomussalmen lukiossa!

Julia Pohjanoja-Kela, rehtori

SUOMUSSALMEN LUKION YHTEYSTIETOJA

Ruukinkatu 3, 89600 SUOMUSSALMI, sähköposti: etunimi.sukunimi@edu.suomussalmi.fi

Pohjanoja-Kela Julia	rehtori	044 571 0264
Uusitalo Tuula	vararehtori	044 797 0970
Axelsson Elisa	opinto-ohjaaja	044 777 3045
Juttula Sanna	kuraattori	044 797 0982
Moilanen Titta	sihteeri perusopetus/lukio	044 777 3329
Moilanen Risto	tietohallinto	044 777 3111
Matero Teemu	tietohallinto	044 777 3155

RYHMÄNOHJAAJAT

22A Nilkku Heikki	044 797 0972		
21A Pesälä Minna	044 777 3298	20A Raappana Tuuli	044 797 0977
21B Huttu Kimmo	044 777 3273	20B Hassinen Niina	044 797 0806

OPETTAJAT

Axelsson Elisa	sähköposti: etunimi.sukunimi@edu.suomussalmi.fi	
Hassinen Niina	opinto-ohjaus	044 777 3045
Hietaniemi Tiia	ruotsi, saksa	044 797 0806
Huttu Kimmo	liikunta	044 777 3044
Känsälä Soili	matematiikka, fysiikka, tietotekniikka	044 777 3273
Moilanen Saila	venäjä, englanti	
Nilkku Heikki	kuvataide	044 777 3292
Pesälä Minna	historia, yhteiskuntaoppi, terveystieto, filosofia	044 797 0972
Pirttijärvi Jukka	matematiikka, kemia	044 777 3298
Pohjanoja-Kela Julia	musiikki	044 777 3218
Raappana Tuuli	matematiikka, kemia	044 571 0264
Sang Marco	biologia, maantiede	044 797 0977
Uusitalo Tuula	liikunta	044 777 3034
Verälä Helena	englanti, ranska	044 797 0970
Yletyinen Mira	äidinkieli ja kirjallisuus, ilmaisutaito	044 797 0975
	uskonto, psykologia, filosofia	044 797 4754

MUU HENKILÖKUNTA

Kivijärvi Pirjo	sairaanhoitaja / miekkari, pirjo.kivijarvi@kainuu.fi	044 797 4201
Karhapää Anne	terveydenhoitaja, anne.karhapaa@kainuu.fi	044 777 3030
Turunen Anne	koulupsykologi, anne.turunen@kainuu.fi	044 797 0591
Pyykkönen Ari	vahtimestari, ari.pyykkonen@edu.suomussalmi.fi	044 056 3209
Eeva Romppainen	siistijä, eeva.romppainen@suomussalmi.fi	044 777 3194
Räisänen Kari	laitosmies kari.raisanen@suomussalmi.fi	044 021 9195
Ruukinkangas, keittiö	kiinteistöpäivystys ympäri vuorokauden	044 034 4305
		044 777 3228

Piirainen Teemu, sivistysjohtaja	040 688 4545
Hoppendorff Niina, palvelusihteeri	044 777 3180
Mäkeläinen Irene, toimistos sihteeri	044 777 3223

Ruukinkankaan koulu:

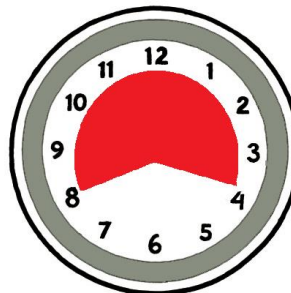
Manninen Heli, rehtori	044 777 3050
Tolonen Jussi, apulaisrehtori	044 777 3051

LUKIOVUODEN AIKATAULUTUS

1. Päivittäinen työaika

8–8.30	tukiopetus, kokoukset ym.
8.30–9.45	1. oppitunti
9.55–10.00	päivänavaus ma luokissa ja pe salissa
10.00–11.15	2. oppitunti
11.15–11.45	ruokailu
11.45–13.00	3. oppitunti
13.15–14.30	4. oppitunti
14.45–16.00	5. oppitunti

Ryhmänohjaustuokio keskiviikkoisin klo 13.00–13.15

2. Koeviikot ja uusintakuulustelut

Koeviikot

23.9.–29.9.
21.11.–28.11.
31.1.–7.2.
30.3.–6.4.
26.5.–2.6.

Uusintakuulustelut

ti 23.8. klo 8.00
ti 11.10. klo 8.00
ti 7.12. klo 8.00
ti 21.2. klo 8.00
ti 18.4. klo 8.00
ti 2.5. klo 8.00 (hyväksytyjen kurssien korotus)

Koeviikon aikataulu julkaistaan hyvissä ajoin ennen koeviikkoa ryhmänohjauksessa ja Wilmassa. Päivä alkaa valmistelutunnilla 8.30–10.00, jonka jälkeen käydään ruokailemassa. Koeaika on 3 tuntia (10.30–13.30), ellei ole myönnetty jatkoaikaa (10.30–15.30). Kokeesta ei saa poistua ennen kello 12.00. On hyvä muistaa, että kokeen jälkeen päivä voi jatkua vielä koulun muulla ohjelmalla. Jos sairastut koeaamuna, ole välittömästi suoraan yhteydessä opettajaan, jotta oikeutesi uusintakuulusteluun säilyy.

TOIMINTAOHJEET

2. Ryhmät

Opintojen ohjausta ja asioiden yleistä järjestelyä varten opiskelijat on jaettu ryhmiin. Ryhmänohjaaja on opiskelijan ensisijainen ohjaaja ja koulunkäynnin sekä opintojen seuraaja. Ryhmä valitsee keskuudestaan myös luottamusoppilaan, joka on ryhmän yhdyshenkilö ja samalla opiskelijakunnan hallituksen jäsen. Ryhmänohjaustuokio pidetään kerran viikossa, jossa läsnäolo on välttämätön.

2. Oppikirjat

Aloittaville ja jatkaville opiskelijoille lukio hankkii oppikirjat ja abit hankkivat oppikirjat itse. Jos opintojaksolle on määrätty oppikirja, se on myös hankittava joko paperisena tai sähköisenä oppikirjana ja se tulee olla mukana opintojakson ensimmäisestä tunnista alkaen. Opiskelijat huolehtivat itse sähköisten kirjojen toimivuudesta. Opiskelijan tulee huolehtia, että tehtäväkirjaa ei ole esitetyt. Oppikirjaluetellot löytyvät myös lukion kotisivuilta.

3. Itsenäisesti opiskeltavat opintojaksot

"Opiskelijalle voidaan hakemuksesta myöntää lupa suorittaa opintoja opetukseen osallistumatta." (Lukioasetus 810/1998, 4 § 2 mom.).

Opiskelijalle annetaan mahdollisuus suorittaa opintojaksoja osallistumatta opetukseen, **jos pakottavista syistä tulee kaksi opintojaksoa samanaikaisesti**. Itsenäisesti opiskeltavia opintojaksoja voi olla pääsääntöisesti yksi/jakso.

Aineenopettaja voi myöntää luvan itsenäiseen opiskeluun opiskelijan tekemän kirjallisen hakemuksen perusteella Wilmassa. Rehtorilla on oikeus evätä aineenopettajan myöntämä lupa tai myöntää samalle opiskelijalle useampi lupa samaan jaksoon. Opintojakso suoritetaan tiiviissä vuorovaikutuksessa opettajan kanssa.

Jos opiskelija opiskelee opintojakson kokonaan tai osittain itsenäisesti, noudatetaan soveltuvin osin normaaleja arviointiperiaatteita. Tavoitteiden saavuttamista on arvioitava riittävän laaja-alaisesti opintojakson kokonaisuuden kannalta. Itsenäisen opintojakson tehtävät ja koe tehdään saman jakson aikana, jolle lupa on myönnetty.

Hakemus tulee tehdä riittävän hyvissä ajoin ennen jakson alkua.

4. Wilma

Suomussalmen perusopetuksesta siirtyvät opiskelijat käyttävät perusopetuksesta saamiaan tunnuksia. Muualta tulevat saavat käyttäjätunnukset 1. jakson alussa.

2. ja 3. vuoden opiskelija tarkistaa valinnat hyvissä ajoin ennen jakson vaihtumista ja on tarvittaessa yhteydessä opinto-ohjaajaan muutoksista.

Wilma on hallinto-ohjelma Primuksen www-liittymä. Wilman käyttö on turvallista eikä käyttäjän koneelle tarvitse erikseen asentaa mitään. Tarvitaan ainoastaan selain ja käyttäjätunnukset. Liittymää voivat käyttää niin opiskelijat, huoltajat, opettajat kuin muukin henkilökunta. Kullekin käyttäjäryhmälle määritellään asiat, joita he pääsevät Wilman kautta tekemään ja näkemään. Kaikki Wilman kautta syötetyt ja muokatut tiedot päivittyvät suoraan Primuksen tietokantaan. Yhteinen tietokanta takaa tietojen reaaliaikaisuuden, oikeellisuuden, saatavuuden ja yhtenäisyyden ilman tiedonsiirtoja.

Wilman kautta syötetään poissaolomerkintöjä ja opintojaksoarvosanoja, lähetetään viestejä, ilmoitaudutaan opintojaksolle ja tehdään valintoja. Opiskelijat voivat tarkistaa ja muokata henkilötietojaan, nähdä valinnat, suoritukset ja työjärjestykset, yo-tulokset, tulostaa opintorekisteriotteen, lähettää viestejä opettajille, lukea koululta lähetettyjä viestejä, tarkistaa poissaolonsa ym.

Opiskelija on velvollinen seuraamaan Wilmaa säännöllisesti.

5. Opintojaksovalinnat

Opiskelijat tekevät itse opintojaksojen esivalinnat tammi-helmikuulla. Nämä esivalinnat ovat sitovia, koska tarjotin ja sitä kautta lukujärjestykset rakentuvat niiden pohjalta.

6. Poissaolo-ohjeet

Viite: Lukiolaki 10.8.2018/714 30§ Opiskelijalla on velvollisuus osallistua opetukseen, jollei hänen poissaololleen ole perusteltua syytä. Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijan poissaoloa koskevista menettelyistä.

Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan on käyttäytyttävä muita kiusaamatta ja vältettävä toimintaa, joka voi vaarantaa muiden opiskelijoiden, oppilaitosyhteisön tai opiskeluympäristön turvallisuutta tai terveyttä.

Läsnäolovelvollisuus

Lukiolain perusteella opiskelijan tulee olla läsnä opintojaksojen oppitunneilla, koeviikon valmistelutunneilla, kokeissa, ryhmänohjauksessa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja opintomatkoilla. Ajoissa oppitunneille saapuminen ja säännöllinen koulunkäynti osoittavat vastuuntuntoista asennetta opiskeluun ja valmentavat samalla työelämään.

Sairastuminen

Sairastumisesta tulee ilmoittaa ryhmänohjaajalle tai suoraan opettajalle välittömästi. Jos opiskelija sairastuu kesken koulupäivän, hänen tulee pyytää lupa opettajalta/ryhmänohjaajalta koulusta poistumiseen. Sairauden päätyttyä opiskelija voi halutessaan pyytää tukiopetusta.

Jos opiskelijalla on paljon terveyssyistä johtuvia poissaoloja, tulee opiskelijan varata aika kouluterveydenhoitajalle tilanteen arvioimiseksi ja mahdollisen lääkärintodistuksen hankkimiseksi.

Muu poissaolo

Luvan poissaoloon yksittäiseltä tunnilta myöntää hyväksyttävästä syystä opintojakson opettaja. Lupa tulee pyytää ennen oppitunntia, jolloin voidaan sopia korvaavista tehtävistä.

Korkeintaan kolmen päivän poissaoloon luvan myöntää ryhmänohjaaja ja yli kolmen päivän poissaoloon rehtori. Loma-anomukset tehdään sähköisesti Wilman kautta. Alle 18-vuotiaan kohdalla anomuksen täyttää huoltaja ja yli 18-vuotias voi täyttää lomakkeen itse.

Poissaolojen kirjaaminen Wilmaan

Opettaja kirjaa opiskelijan kaikki poissaolot Wilmaan ja huoltaja selvittää ne Wilmassa. Yli 18-vuotiaiden poissaoloselvitykset tulee tulla luotettavalta taholta (terveydenhoitaja/ryhmänohjaaja) **tai opiskelija voi sallia huoltajan kirjautumisen Wilmaan** (opiskelija ilmoittaa luvan/sallimisen lukion toimistossa) ellei lupaa ole anottu pätevällä syyllä ennen poissaoloa. Opettaja/ryhmänohjaaja tarkistaa poissaoloselvitykset.

Jos joudut olemaan poissa opintojaksokokeesta, pidä huoli, että syy poissaolosta on opettajan tiedossa hyvissä ajoin ennen koetta, jotta oikeutesi kokeen suorittamiselle säilyy.

Poissaolo, tehtävien tekeminen ja opintojakson jatkaminen

Jos opiskelija on opintojaksolta poissa, tulee hänen aina esittää opintojakson opettajalle poissaolokertojen tehtävät ja poissaoloselvitys. **Kolmannen poissaolokerran jälkeen opettaja antaa huomautuksen epäsäännöllisestä opiskelusta (3 op opintojaksoilla viidennen), viiden poissaolon jälkeen opintojakso keskeytyy (3 op opintojaksoilla seitsemännen).** Erityisestä syystä rehtori voi antaa luvan, aineenopettajaa kuultuaan, jatkaa opintojaksoa.

Poissaolojen vaikutus arviointiin

Opintojakson kokeeseen osallistuminen edellyttää, että kaikki poissaolot on selvitetty. Opintojakso jätetään arvostelematta, jos opiskelijalla on luvattomia tai selvittämättömiä poissaoloja tai jos annetut opintojaksotyöt ovat tekemättä. Todistukseen merkitään K (keskeytynyt opintojakso). Tällöin opintojakso on suoritettava uudestaan.

7. Opiskelijan oppimisen arviointi

Opiskeltu opintojakso arvioidaan sen päätyttyä. Opintojakson arvioinnin tulee olla monipuolista ja perustua paitsi mahdollisiin kirjallisiin kokeisiin, myös opintojen edistymisen jatkuvaan havainnointiin ja opiskelijan tietojen ja taitojen arviointiin. Itsenäisesti opiskellusta opintojaksosta edellytetään hyväksytty arvosana. Arviointi perustuu lukion opetussuunnitelman perusteisiin.

Opintojaksojen arviointi

Kunkin oppiaineen pakolliset syventävät **opintojaksot arvioidaan numeroin asteikolla 4–10**. Muiden syventävien ja soveltavien opintojaksojen arviointitapoja voivat olla numeroarviointi, **suoritusmerkintä (S = suoritettu)**, täydennettävä (T), keskeytetty (K) tai hylätty (H). Arvosanalla neljä (4) suoritettu opintojakso lasketaan opintojaksokertymään, jos oppiaineen oppimäärä täyttyy.

Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat myös täydentää ja täsmentää numeroarvosanaa.

Täydennettävä opintojakso = T: Opiskelija ei ole osallistunut kokeeseen tai palautettavia töitä puuttuu. Opiskelijan osallistumisoikeudesta kokeeseen päättää opettaja, jos palautettavat työt puuttuvat ennen jakson koetta. Opintojaksoa ei lasketa kertymään.

Keskeytetty opintojakso = K: Opiskelija on itse keskeyttänyt opintojakson tai poissaolojen vuoksi sitä ei voida arvostella. Keskeytettyä opintojaksoa ei voi täydentää, vaan se on opiskeltava uudestaan. Opintojaksoa ei lasketa opintojaksokertymään.

Hylätty opintojakso = H. Opintojakson suoritus on hylätty. Opintojaksoa ei lasketa opintojaksokertymään.

Opintojaksotöiden palautus

Opintojaksotyöt tulee palauttaa opettajan antamaan päivämäärään mennessä. Mikäli töitä ei ole palautettu, opettaja voi evätä kokeeseen osallistumisen. Opiskelijan tulee olla opettajaan yhteydessä mahdollisimman pian, jos työ on jäänyt palauttamatta. Jatkuva näyttö on osa arviointia.

Poissaolojen vaikutus

Jos opiskelijalla on poissaoloja, opettaja voi määrätä hänelle lisätehtäviä poissaolojen korvaamiseksi. Selittämättömien poissaolojen vuoksi opettaja voi jättää opintojakson arvostelematta. Tällöin opiskelija joutuu keskeyttämään opintojakson ja hän menettää oikeuden osallistua opintojaksokokeeseen. Keskeytettyä, täydennettävää ja hylättyä opintojaksoa ei lasketa opintojaksokertymään. Arvosanalla neljä (4) suoritettu opintojakso lasketaan opintojaksokertymään, jos oppiaineen oppimäärä täyttyy.

Etenemiseste (LOPS 2016)

Etenemiseste opinnoissa aiheutuu, jos opiskelijalla on oppiaineen pakollisissa ja valtakunnallisissa syventävissä kursseissa enemmän hylättyjä arvosanoja (4 hylätty) kuin oppiaineen päättöarvosanan saaminen sallii. Nelosia eli hylättyjä sallitaan seuraavasti:

jos 1–2 opintojaksoa, 0 hylättyä;

jos 3–5 opintojaksoa, 1 hylätty;

jos 6–8 opintojaksoa, 2 hylättyä;

jos 9 opintojaksoa tai enemmän, 3 hylättyä.

Opiskelija voi etenemisesteestä huolimatta ilmoittautua seuraavalle ko. aineen opintojaksolle ja aloittaa opinnot.

Etenemisesteen aiheuttava arvosana on kuitenkin korotettava ennen kuin voi osallistua seuraavan opintojakson opintojaksokokeeseen.

Opintojen eteneminen (LOPS2021)

Saadakseen oppiaineen oppimäärän hyväksytyksi suoritetuksi opiskelijan on suoritettava pääosa oppiaineen opinnoista hyväksytysti. Hylättyjä arvosanoja saa olla pakollisissa ja valtakunnallisissa valinnaisissa opinnoissa enintään seuraavasti:

Opiskelijan opiskelemia pakollisia ja valinnaisia opintoja,	joista voi olla hylättyjä opintoja enintään
2-5 opintopistettä	0 opintopistettä
6-11 opintopistettä	2 opintopistettä
12-17 opintopistettä	4 opintopistettä
18 opintopistettä tai enemmän	6 opintopistettä

Jos hylättyjen määrä saavuttaa enimmäismäärät, tulee opiskelijan käydä opinto-ohjaajan ja aineenopettajan kanssa keskustelua siitä, onko järkevää enää mennä seuraavalle opintojaksolle ennen kuin hylätyt arvosanat on saatu korotettua, joko korotuskuulusteluin tai kertaamalla opintojakso.

Arvosanojen korotus

Hylättyä opintojaksoa on mahdollista uusia kaksi kertaa kahden seuraavan jakson uusintakuulustelussa. Hyväksytyä arvosanaa voi korottaa yhden kerran vuoden kuluessa opintojakson suorittamisesta. Lopulliseksi opintojaksoarvosanaksi tulee tällöin kyseisistä suorituksista parempi. Opiskelija voi suorittaa sekä hylätyn että hyväksytyyn opintojakson uudelleen osallistumalla opetukseen, kun opintojakso on tarjolla myöhemmin. Hylätyn arvosanan saaneille suositellaan opintojakson uudelleen käymistä.

Jakson arvioinnit

Jakson arvioinnit ovat nähtävillä kahden viikon kuluessa koeviikon päättymisestä opiskelijan Wilmassa kohdassa Opinnot → suoritukset.

Opintojen hyväksiluku

Opiskelijalla on oikeus lukea hyväkseen lukion oppimäärään muualla suoritettut opinnot, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman mukaisia. Opiskelija anoo hyväksilukua erillisellä opinto-ohjaajalta saatavalla lomakkeella, johon liitetään todistuskopio hyväksiluettavasta opinnot. Opinto-ohjaaja valmistelee hyväksiluvut. Päätöksen opintojen hyväksilukemisesta tekee rehtori yhdessä aineenopettajan kanssa.

Oppiaineen oppimäärän arviointi

Oppiaineen arvosanassa ovat mukana kaikki opiskelijan arvioidut pakolliset ja valinnaiset valtakunnalliset opinnot, **eikä mitään niistä voi jälkikäteen poistaa**. Päätötodistuksessa numeroarvosanoin arvioidaan kaikki pakollisten oppiaineiden oppimäärät sekä valinnaiset vieraat kielet. Opinto-ohjauksesta annetaan suoritusmerkintä.

Mikäli opiskelija pyytää, hän on oikeutettu saamaan suoritusmerkinnän sellaisista oppiaineista, joissa opiskelijan suorittama oppimäärä käsittää vain yhden opintojakson sekä valinnaisista vieraista kielistä, mikäli opiskelijan suorittama oppimäärä niissä käsittää vain kaksi opintojaksoa. Pyyntö tehdään 3. vuoden 3. jakson aikana

Lukion oppimäärän suoritus

Lukion oppimäärän suorittaminen vaatii vähintään 150 opintopistettä (75 kurssia), joista on pakollisia opintoja 94 op (lyhyt matematiikka/47 kurssia) tai 102 op (pitkä matematiikka/51 kurssia), valtakunnallisia valinnaisia opintoja 20 op (10 kurssia syventäviä), loput koulukohtaisia valinnaisia opintoja ja lukio-opintoihin soveltuvia opintoja.

Kun kaikki vaadittavat lukio-opinnot on suoritettu, opiskelija saa lukion päätötodistuksen osoituksena toisen asteen tutkinnon suorittamisesta.

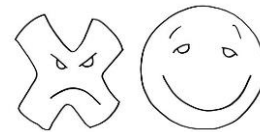
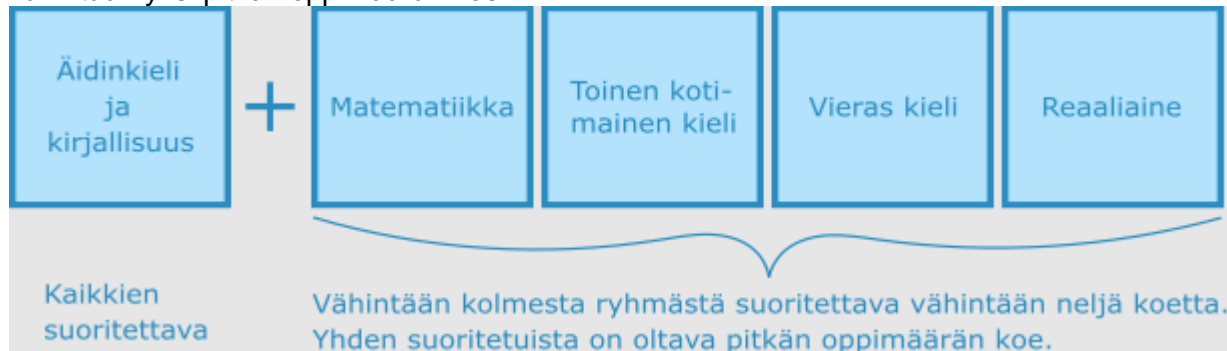
Lukion päättötodistuksen suoritus on edellytyksenä myös ylioppilastutkinnon todistuksen saamiselle. Keväällä valmistuvilla lukio-opinnot tulee olla valmiina 5.5. mennessä ja syksyllä valmistuvilla 4.11. mennessä.

Ylioppilastutkinto

Valtakunnallinen ylioppilastutkinto sisältää äidinkielen kokeen lisäksi kolme muuta pakollista koetta seuraavista: vieras kieli, ruotsi, matematiikka ja reaaliaine. Näistä vähintään yksi koe pitää olla pitkän oppimäärän koe. Lisäksi ylioppilastutkintoon voi sisällyttää ylimääräisiä kokeita. Ylioppilastutkinto tehdään lukio-opintojen loppuvaiheessa joko kerralla tai enintään kolmelle peräkkäiselle kerralle hajautettuna.

Tutkintouudistus niille, jotka aloittavat yo-tutkinnon suorittamisen keväällä 2022 tai sen jälkeen: Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun kokelas ilmoittautuu ensimmäisen kerran suorittamaan ylioppilastutkinnon kokeita.

Uudessa tutkintorakenteessa ylioppilastutkintoon on sisällytettävä vähintään viiden tutkintoaineen kokeet. Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa äidinkielen ja kirjallisuuden koe. Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoainetta vähintään kolmesta seuraavasta ryhmästä: matematiikka, toinen kotimainen kieli, vieras kieli ja reaaliaine. Kokeisiin tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

8. Järjestyssääntö

1. Järjestyssäännön tarkoitus ja soveltaminen

Järjestyssäännön noudattaminen varmistaa turvallisen ja viihtyisän opiskeluympäristön. Järjestyssääntö on osa toimintajärjestelmää. Koulutuksen järjestäjä on vahvistanut järjestyssäännön, ja se noudattaa lukiolakia ja muita koulun järjestämistä koskevia lakeja.

Järjestyssääntö on voimassa koulutyöhön kuuluvassa opetuksessa, lukion tiloissa ja tilaisuuksissa, opinto-, kilpailu- ja esiintymismatkoilla, tutustumiskäynneillä sekä lukion ulkoalueilla.

2. Opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet

Opiskelijalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä opinto-ohjausta. Opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön.

Opiskelijalla on oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen. Opiskelijalla on myös oikeus yksityiselämän suojaan. Kaikki opiskelijat ovat tasa-arvoisessa asemassa sukupuoleen, kieleen, kulttuurilliseen tai katsomukselliseen taustaan katsomatta.

Opiskelijan tulee osallistua opetukseen, jollei hänelle on myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti.

3. Turvallisuus, viihtyisyys ja opiskelun esteetön sujuminen

Hyvä käytös

Opiskelijan on noudatettava lukion järjestyssääntöä sekä henkilökunnan antamia ohjeita ja määräyksiä. Opiskelijan on käyttäydyttävä moitteettomasti sekä turvattava ja edistettävä työrauhaa. Lukiossa ei hyväksytä kiusaamista missään muodossa. Lukiolla on kiusaamisen vastainen toimintamalli, jota noudatetaan kiusaamistapauksiin.

Opiskelijoiden on oltava oppitunnin alkaessa opetuspaikassa tehtävät tehtyinä ja tarvittavat välineet mukanaan. Kurssikirjat tulee olla hankittuna ennen kurssin ensimmäistä tuntia. Oppitunneille ja kokeisiin saavutaan myöhästymättä. Hyvät tavat muistetaan myös ruokaillessa.

Luntauaminen ja suorien lainausten käyttö kokeissa ja opiskelijatöissä ilman lähdetietoa ovat rangaistavia tekoja. Rangaistuksena on kirjallinen varoitus.

Oleskelu ja liikkuminen

Lukion tiloissa ja ulkoalueilla liikutaan rauhallisesti ja turvallisuusnäkökohdat huomioon ottaen. Moottoriajoneuvot ja polkupyörät pysäköidään vain niille varatuille paikoille. Äkillisen vaaratilanteen sattuessa on tärkeää, että poistumistiet ja kulkuväylät ovat esteettömiä.

Siisteydestä ja ympäristöstä huolehtiminen

Kaikki kouluyhteisön jäsenet huolehtivat siitä, että koulurakennus, luokat ja ympäristö säilyvät turvallisina, siisteinä ja viihtyisinä. Jokainen noudattaa jätehuollosta annettuja ohjeita.

Opiskelijan tulee käsitellä lukion omaisuutta huolellisesti. Opiskelijan on korvattava omaisuudelle aiheuttamansa vahinko vahingonkorvauslain (412 / 74) mukaisesti.

Kaikkia turvallisuusmääräyksiä on ehdottomasti noudatettava. Opiskelijan huolimattomuus ja tahallisuus voivat aiheuttaa sen, että vahingon sattuessa opiskelija ei ole oikeutettu saamaan korvauksia.

Tapaturman havainneen opiskelijan on ilmoitettava siitä viipymättä jollekin henkilökuntaan kuuluvalla. Jokainen on velvollinen antamaan tarvittaessa ensiapua ja huolehtimaan loukkaantuneen kuljetuksesta päivystyspoliklinikalle.

Tietokoneen, matkapuhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö

Tietokone- ja ohjelmistot ovat tärkeä osa opetusvälineistöä. Ohjelmistojen asennuksia sekä niiden muutoksia saa suorittaa vain tietohallinnon henkilöstön luvalla. Erikoisluokissa havaituista toimintahäiriöistä on ilmoitettava opettajalle tai laitteistojen huollosta vastaaville henkilöille.

Opiskelijakunnan hallitus on laatinut kännykkäetiketin, joka määrittelee kännykän käyttöä koulupäivän aikana. Kännykkäetiketti on lukuvuositedotteen takakannessa.

Toisesta henkilöstä otettua valokuvaa tai videota ei saa julkaista internetissä, sosiaalisessa mediassa tai muussa julkisessa paikassa ilman asianomaisen lupaa.

Tupakointi, alkoholi ja huumeet

Tupakointi ja nuuskaaminen on kielletty ja rangaistavaa lukion tiloissa, lukion ulkopuolella järjestetyissä koulun tilaisuuksissa sekä lukion ulkoalueilla.

Alkoholin, huumeiden ja huumaavasti vaikuttavien aineiden hallussapito ja käyttäminen sekä niiden vaikutuksen alaisena esiintyminen lukion alueella ja sen tilaisuuksissa on kielletty. Huumaavien ja päihdyttävien aineiden hallussapidosta ja käyttämisestä ilmoitetaan aina poliisiviranomaiselle sekä alaikäisen opiskelijan kohdalla huoltajalle ja lastensuojeluun.

Ojentaminen ja kurinpito

Laiminlyönneistä ja rikkomuksista opiskelijan ojentamiseksi käytettävät menettelyt ovat:

- opiskelijan kanssa käyty kasvatustalku alaikäisen huoltajan läsnä ollessa
- häiritsevän ja turvallisuutta vaarantavan opiskelijan poistaminen luokkahuoneesta tai muusta tilasta tai lukion järjestämästä tilaisuudesta
- rehtorin kirjallinen varoitus
- määräaikainen erottaminen sivistyslautakunnan toimesta

Opettajalla ja rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat, opiskelijan hallussa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa, jos on ilmeistä, että hänellä on hallussaan esineitä tai aineita, jotka voivat vaarantaa toisten turvallisuutta. Rehtori tai opettaja voi ottaa häiritsevät tai vaaralliset esineet tai aineet tarvittaessa haltuunsa edellä mainituissa tilanteissa.

4. Järjestyssääntöjen seuranta ja tarkastaminen

Järjestyssäännöistä tiedotetaan opiskelijoita ryhmänohjaustunneilla ja opinto-ohjauksen oppitunnilla. Lisäksi rehtori käy läpi järjestyssäännöt lukion aloittavien opiskelijoiden kanssa yhden opinto-ohjauksen käytettävän oppitunnin aikana, jonka jälkeen opiskelijat allekirjoittavat sitoumuksen järjestyssääntöjen noudattamisesta. Järjestyssäännöt ovat oppilaiden ja huoltajien nähtävillä lukion internetsivuilla Lukuvuositedotteessa ja Wilmassa.

Järjestyssäännön ajan tasalla oloa valvovat rehtori ja opettajakunta. Järjestyssääntö tarkastetaan seuraavaa lukuvuotta varten lukuvuoden viimeisessä opettajainkokouksessa. Järjestyssääntö on ollut tätä kokousta ennen opiskelijakunnan hallituksen kommentoitavana.

OPISKELIJAPALVELUT

Yleistä

Aloittaville opiskelijoille lukio-opetus ja oppimateriaalit ovat ilmaisia. Oppivelvollisuuslain (1214/2020) 16 §:n nojalla maksuttomaan koulutukseen oikeutetulta kokelaalta ei saada periä maksuja osallistumisesta viiteen ensimmäiseksi suoritettavaan kokeeseen, eikä edellä tarkoitettujen hylättyjen kokeiden uusimisesta. Maksu hylätyn kokeen uusimisesta saadaan kuitenkin periä, jos koe on katsottu 14 (ei ole saapunut kokeeseen) tai 15 (vilppi kokeessa) §:n nojalla hylätyksi. Opintomatkoihin saatetaan periä kohtuullinen maksu. Korkeakoulupäivät Oulussa ja Visit KAMK Kajaanin ammattikorkeakoulussa ovat opiskelijoillemme maksuttomia.

Opiskelijakortti

Opiskelija voi hankkia Suomen lukiolaisten liiton opiskelijakortin netissä. Tätä varten opiskelutodistukseksi riittää esimerkiksi kuvankaappaus Wilman etusivulta. Matkahuollon opiskelijakortin anomista varten lukion toimistosta voi pyytää todistusta. Opiskelijakortissa tulee olla Matkahuollon logo opiskelija-alennusta varten.

KELA:n opintotuki

KELA:n sivuilta tietoa opintotuesta www.kela.fi ”Opiskelijat” ”Pikaopas opintoetuuksiin”, sekä yleisen asumistuen laskuri www.kela.fi/laskurit

KELA:n koulumatkatuki

Koulumatkatuki on tarkoitettu päivittäisten koulumatkojen korvaamiseen.

Oppivelvolliset opiskelijat: Maksuttomuuden ehtona on, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 7 km. Sinun tulee tehdä koulumatkatukihakemus ja olla yhteydessä lukioon. Koulumatkatukihakemuksesi tarkastetaan. Jos käytät julkista liikennettä, saat ostotodistuksen ensimmäisten matkojen ”ostamiseen” matkakortillesi ja ohjeet jatkotoimenpiteeseen.

3. vuoden opiskelijat (2. vsk opiskelijat, jotka ovat maksuttomuuden ulkopuolella): Tuen saamisen ehtona on, että yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km. Opiskelijan omavastuuosuus on 43 €/kk. Sinun tulee tehdä koulumatkatukihakemus ja olla yhteydessä lukioon. Koulumatkatukihakemuksesi tarkastetaan. Jos käytät julkista liikennettä, saat ostotodistuksen ensimmäisten matkojen ”ostamiseen” matkakortillesi ja ohjeet jatkotoimenpiteeseen. **Lisätietoa KELA:n sivuilta: www.kela.fi**

Vakuutukset

Opiskelijat vakuutetaan ryhmätapaturmavakuutuksella (opetussuunnitelman mukainen koulutus, opintomatkat, koulumatkat) ja koulun järjestämiä matkoja varten matkavakuutuksella.

Opiskeluhoolto

Suomussalmen lukion opiskeluhoollon tavoitteena on edistää opiskelijoiden oppimista, terveyttä ja hyvinvointia sekä huolehtia oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista ja opiskeluympäristön terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Opiskeluhoolto toteutetaan sekä yhteisöllisenä että yksilökohtaisena opiskeluhoollona. Opiskeluhoolto on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhoollopalveluista vastaavien työntekijöiden tehtävä. Ensisijainen vastuu opiskeluhoollon hyvinvoinnista on oppilaitoksen henkilökunnalla.

Lukion opiskeluhoollon kokonaisuuteen sisältyvät Suomussalmen kunnan järjestämät kuraattoripalvelut sekä Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän järjestämä opiskeluterveydenhuolto, mielenterveyshoito ja psykologipalvelut. Vuoden 2023 alusta myös kuraattoripalvelut siirtyvät hyvinvointialueen järjestettäväksi. Opiskelijalla on oikeus saada maksutta sellainen opiskeluhoolto, jota koulutukseen osallistuminen edellyttää lukuun ottamatta yli 18-vuotiaiden opiskelijoiden sairaanhoitopalveluja.

Opiskeluhoolto järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhoiltoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa. 1.8.2014 voimaan tulleen Opiskeluhoilto lain mukaisesti opiskelijoilta (ja tarvittaessa huoltajilta) pyydetään lupa opiskeluhoilto lisiin palaveriinhin silloin, kun niissä on mukana koulun ulkopuolisia toimijoita. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoilto palveluja.

Kuraattori

Kuraattori Sanna Juttula on tavattavissa pääsääntöisesti lukiolla. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse tai Wilman kautta. Puh. 044 797 0982 sanna.juttula@edu.suomussalmi.fi

Kouluterveydenhoitaja

Terveydenhoitaja Anne Karhapään (puh. 044 777 3030 anne.karhapaa@kainuu.fi) vastaanotto on Ruukinkankaan koululla. Tarkemmista vastaanottoajoista tiedotetaan Wilman kautta. Ajan voit varata puhelimitse tai Wilman kautta. Omasoten kautta voi myös ottaa yhteyttä terveydenhoitajiin.

Miekkari

Miekkari Pirjo Kivijärven vastaanotto on Ruukinkankaan koululla. Varaa aika puhelimitse tai Wilman kautta puh. 044 797 4201 pirjo.kivijarvi@kainuu.fi

Nuorisopsykologi

Nuorisopsykologi Anne Turusen vastaanotto lukion tiloissa ajanvarauksella. Yhteydenotot puh. 044 797 0591 anne.turunen@kainuu.fi

Opintojen ohjaus

Opinto-ohjauksen tehtävänä on tukea opiskelijaa hänen opinnoissaan lukioaikana. Opiskelijaa ohjataan ja tuetaan itsenäisyyteen ja vastuullisuuteen siten, että hän pystyy suunnittelemaan oman henkilökohtaisen opiskelusuunnitelmansa ja seuraamaan sitä. Ohjauksen avulla pyritään tukemaan opiskelijaa oman elämänsä suunnittelussa, voimavarojensa arvioinnissa, päätösten tekemisessä sekä omien vahvuksiensa tunnistamisessa. Opinto-ohjaaja opastaa opiskelijaa esimerkiksi opintovalinnoissa sekä lukion jälkeisiin jatko-opintoihin hakeutumisessa. Opinto-ohjaaja Leena Heikkinen on tavattavissa lukiolla. Yhteyttä voi ottaa puhelimitse tai Wilman kautta. Puh. 044 777 3045

Tietohallinto

Ict-suunnittelija Risto Moilanen hoitaa opiskelijoiden käyttäjätunnukset ja sähköpostiosoitteet sekä yleiset tietoverkkojärjestelmien käyttöön liittyvät asiat.

Puh. 044 777 3111 risto.moilanen@edu.suomussalmi.fi

Opiskelijakunta

Jokainen lukiolainen kuuluu lukion opiskelijakuntaan. Opiskelijakunnan tehtävänä on vahvistaa opiskelijoiden yhteistoimintaa ja edistää opiskelua. Opiskelijakunta järjestäytyy lukuvuosittain ja ryhmät valitsevat edustajansa **opiskelijakunnan hallitukseen**, myös puheenjohtaja valitaan opiskelijakunnan yleiskokouksessa lukuvuoden alussa.

Opiskelijakunta laatii säännöt ja toimintasuunnitelman. Opiskelijakunnan hallitus käyttää opiskelijakunnan valtaa ja puhevaltaa. Toiminta dokumentoidaan (pöytäkirjat, toimintakertomukset).

Opiskelijakunnan hallitus nimittää opiskelijakunnan edustajat erilaisiin virallisiin koulua ja opiskelua koskeviin elimiin. Opiskelijakunnan hallitus käyttää opiskelijoiden ääntä esimerkiksi vuosittaisia työaikoja ja opetussuunnitelman asioita päätettäessä. Opiskelijakunnan edustajat voivat osallistua opettajien kokouksiin.

Lain mukainen opiskelijoiden kuuleminen toteutuu välillisen demokratian mukaisesti opiskelijakunnan hallituksen tai sen nimeämien opiskelijoiden kautta. Opiskelijakunnan hallitus järjestää erilaisia tapahtumia ja osallistuu markkinointiin.

Opiskelijakunnan toiminnasta vastaa opiskelijakunnan ohjaava opettaja/t. Kainuun lukioiden opiskelijakunnat voivat pitää yhteyttä keskenään.

KURSSIT/OPINNOT ERI VUOSINA, Iv. 2022-2023

Oppiaine	1.vuosi (LOPS 2021)	2.vuosi (LOPS 2021)	3.vuosi (LOPS 2016)
Äidinkieli	Ä11 Ä12 Ä13 Ä14 Ä13	Ä15 Ä16 Ä17 Ä18 Ä13 Ä12	Ä17 Ä18 Ä19 Ä10 Ä12
A1 englanti	ENA9 ENA1 ENA2 ENA3	ENA4 ENA5 ENA6 ENA7	ENA7 ENA8 ENA11
B1 Ruotsi	RUB8 RUB1 RUB2	RUB3 RUB4 RUB5	RUB6 RUB7 RUB10
B2 tai B3 -kieli (Ranska RAB, Saksa SAB, Venäjä VEB)			
B2-kielen kurssit	SAB21 VEB21	SAB22 SAB23 SAB24 VEB22 VEB23 VEB24	SAB25 SAB26 VEB25 VEB26
B3-kielen kurssit	RAB31 RAB32 RAB33 SAB31 SAB32 SAB33 VEB31 VEB32 VEB33	RAB34 RAB35 RAB36 SAB34 SAB35 SAB36 VEB34 VEB35 VEB36	RAB37 RAB38 SAB37 SAB38 VEB37 VEB38
Matematiikka lyhyt	MAY1 MAB10 MAB2 MAB3	MAB4 MAB5 MAB6 MAB7	MAB7 MAB8 MAB9
Matematiikka pitkä	MAY1 MAA2 MAA4 MAA3	MAA5 MAA6 MAA7 MAA9 MAA11	MAA10 MAA12 MAA13 MAA14
Biologia	B11	BI2 BI3 BI4 BI5	BI5 BI6 BI7
Maantiede	GE1	GE2 GE3	GE4 GE5
Fysiikka	FY1 FY2 FY3	FY4 FY5 FY6	FY6 FY7 FY8
Kemia	KE1 KE2 KE3	KE4 KE5 KE6	KE6
Uskonto	UE1 UE4	UE2 UE4 UE6	UE6 UE9
Ortodoksiuskonto	UO1	UO2	
Elämäkatsomustieto	ET1	ET2	
Filosofia	F11	F12 FI4	FI4 FI5
Historia	HI1 HI2	HI3 HI4	HI4 HI5 HI6 HI7
Yhteiskuntaoppi	YH1 YH6	YH2 YH4 YH6	YH3 YH4 YH5
Psykologia	PS1 PS2	PS3 PS4 PS6	PS5 PS7 PS8
Musiikki (*)	MU1	(MU2) MU4	MU4
Kuvataide (*)	KU1	(KU2) KU4	KU4
Liikunta	LI1 LI3	LI2 LI4 LI6	LI5
Terveystieto	TE1	TE2 TE3	TE4
Opinto-ohjaus	OP1	OP2 (2. ja 3. vuoden aikana)	
Teemaopinnot	TO	TO	TO

(*) pakollisena toisesta kaksi kurssia ja toisesta yksi kurssi.

TO: Teemaopintojen kurseista tiedotetaan lukuvuoden aikana. **Yhdistetyt moduulit.**

LOPS 2021: Pakolliset ja valtakunnalliset / **valinnaiset valtakunnalliset** / **koulukohtaiset valinnaiset** opinnot

→ **Valinnoissa 0 moduulin numeron edessä!**

LOPS 2016: Pakolliset ja valtakunnalliset / **syventävät** / **paikalliset** kurssit

1. vsk Koulukohtaiset valinnaiset opinnot

Tieto- ja viestintätekniikan peruskurssi **TO4** (1. vuosi)
 Kielten johdantokurssit **RUB8, ENA9** (1. vuosi)
 Lyhyen matematiikan johdantokurssi **MAB10** (1. vuosi)
 Ilmaisutaidon peruskurssi **Ä13** (1. tai 2. vuosi)
 Yrittäminen ja työelämä **YH6** (1.-2.vuosi)

2. vsk ja 3. vsk Valtakunnalliset valinnaiset opinnot ja syventävät kurssit huomioitavaa

UE4 – Nyt valittavana (ei tarjottu Iv. 2021-2022), (UE3 kurssia ei tarjota lukuvuonna 2022-2023)

UE5 – Ei tarjota lukuvuonna 2022-2023. (Seuraavan kerran lukuvuonna 2023-2024)

UE6 – Tarjolla 2. ja 3. vsk opiskelijoille.

FI4 – Nyt valittavana (ei tarjottu Iv. 2021-2022), (FI3 kurssia ei tarjota lukuvuonna 2022-2023)

MU4 – Nyt valittavana (ei tarjottu Iv. 2021-2022), (MU3 kurssia ei tarjota lukuvuonna 2022-2023)

KU4 – Nyt valittavana (ei tarjottu Iv. 2021-2022), (KU3 kurssia ei tarjota lukuvuonna 2022-2023)

ENA7 – 2.vsk opiskelijat, jotka kirjoittavat englannin syksyn kirjoituksissa, muutoin 3. vsk

2. vsk ja 3. vsk Koulukohtaiset valinnaiset opinnot ja soveltavat kurssit

Kertauskurssit kirjoitusaineissa (3. vuosi) **ENA11, RUB10, MAB9, MAA14, BI6, GE5, FY8, KE6, UE9, FI5, HI7, YH5, PS8, TE4**

Stressinhallinta **PS6** (2. vuosi)

Lukiodiplomit ku, mu, li (3. vuosi)

Sosiaalipsykologia *PS7* (3. vuosi)

Luonto- ja kansainvälisyyskurssi *TO3/BI7* (2. vsk/3.vsk) - **Opintojaksolle ehtii ilmoittautua myöhemmin.**

Tutustuminen työelämään kurssi *OP3* (2. kesä)

Tanssi ja tapakasvatus *LI6/LI7* (2. vuosi)

Mediaosaaminen *ÄI12/ÄI10* (2.vsk/3.vsk) – **tarjotaan joka toinen vuosi!**

Ilmaisutaidon jatko-opinnot *ÄI14/ÄI12* (2.vsk/3.vsk)

Lukemisen opinnot *ÄI15/ÄI13* (2.vsk/3.vsk) – **seuraavan kerran tarjolla lukuvuonna 2023-2024**

Yrittäminen ja työelämä *YH6* (1.-2.vuosi)

World today/maailmanpolitiikan arkipäivää *HI8* – **seuraavan kerran tarjolla lukuvuonna 2023-2024**

Opiskelijakunnan luottamusoppilaana toimiminen *OLT1* (saa kurssin kahden lukuvuoden aktiivisesta toimimisesta)

Muualla suoritettavia lukio-opintoihin hyväksyttäviä opintoja

Kulttuuripassi *KP1* (1.-3. vuosien aikana), Kielikurssit ulkomailla, Autokoulu B-kortti *AK1*, Seurakunnan isoiskoulutus *UE7*, Pyhäkouluohjaajan työ *UE8*, kansalaisopiston kurssit esim. Ensiapu 1 ja 2 *TE5*, Lentopallo *LI9*, sähkö *LI11*, urheiluseurassa toimiminen esim. Lasten/nuorten liikunnanohjaus *LI8*, sekä toisen asteen ammatilliset opinnot HOPS-suunnitelman mukaan.

LOPS 2021 Lukion päättötodistuksessa vähintään 150 opintopistettä, joista on pakollisia opintoja 94 (lyhyt matematiikka) tai 102 opintopistettä (pitkä matematiikka), valtakunnallisia valinnaisia opintoja vähintään 80 opintopistettä, loput koulukohtaisia valinnaisia opintoja ja lukio-opintoihin soveltuvia opintoja.

LOPS 2016 Lukion päättötodistuksessa vähintään 75 kurssia, joista on pakollisia opintoja 47 (lyhyt matematiikka) tai 51 kurssia (pitkä matematiikka), syventäviä opintoja vähintään 10 kurssia, loput syventäviä ja soveltavia kursseja.

SYKSY 2022 ja KEVÄT 2023 YO-KOEPÄIVÄT

Kokeet klo 9.00–15.00/17.00

Kokeissa tulee olla paikalla viimeistään 8.30, eli 30 min ennen kokeen alkua

SYKSY 2022

ma 12.9. äidinkieli, lukutaidon koe
ke 14.9. reaali: UE, ET, YH, KE, GE, TE
pe 16.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 19.9. toinen kotimainen kieli, ruotsi
ti 20.9. matematiikka, M, N
to 22.9. reaali: PS, FI, HI, FY, BI
pe 23.9. äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma 26.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä

KEVÄT 2023

ti 14.3. äidinkieli, lukutaidon koe
to 16.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 17.3. äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma 20.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 22.3. matematiikka, M, N
pe 24.3. reaali, PS, FI, HI, FY, BI
ma 27.3. toinen kotimainen kieli, ruotsi BB
ke 29.3. reaali, UE, ET, YH, KE, GE, TE

OPINNOT ERI VUOSINA (LOPS 2021)

Pakolliset valtakunnalliset / **valinnaiset valtakunnalliset** / **valinnaiset paikalliset** opinnot

Oppiaine	1.vuosi	2.vuosi	3.vuosi
Äidinkieli	Ä11 Ä12 Ä13 Ä14 Ä12	Ä15 Ä16 Ä17 Ä18 Ä113 Ä114	Ä19 Ä110 Ä111 Ä113 Ä114
A1 englanti	ENA9 ENA1 ENA2 ENA3	ENA4 ENA5 ENA6	ENA7 ENA8 ENA11
B1 Ruotsi	RUB8 RUB1 RUB2	RUB3 RUB4 RUB5	RUB6 RUB7 RUB10
B2 tai B3 -kieli (Ranska RAB, Saksa SAB, Venäjä VEB)			
<i>B2-kielen kurssit</i>		SAB21 VEB21	SAB25 SAB26 VEB25 VEB26
B3-kielen kurssit	RAB31 RAB32 RAB33 SAB31 SAB32 SAB33 VEB31 VEB32 VEB33	RAB34 RAB35 RAB36 SAB34 SAB35 SAB36 VEB34 VEB35 VEB36	RAB37 RAB38 SAB37 SAB38 VEB37 VEB38
Matematiikka lyhyt	MAY1 MAB10 MAB2 MAB3	MAB4 MAB5 MAB6 MAB7	MAB8 MAB9 MAB11
Matematiikka pitkä	MAY1 MAA2 MAA3 MAA4	MAA5 MAA6 MAA7 MAA9 MAA11	MAA10 MAA8 MAA12 MAA13
Biologia	BI1	BI2 BI3 BI4 BI5	BI6 BI7
Maantiede	GE1	GE2 GE3	GE4 GE5
Fysiikka	FY1 FY2 FY3	FY4 FY5 FY6	FY7 FY8 FY9
Kemia	KE1 KE2 KE3	KE4 KE5 KE6	KE7
Uskonto	UE1 UE3	UE2 UE4	UE5 UE6 UE7
Filosofia	FI1	FI2 FI3	FI4 FI5
Historia	HI1 HI2	HI3 HI4	HI5 HI6 HI7
Yhteiskuntaoppi	YH1 YH6	YH2 YH4 YH6	YH3 YH5
Psykologia	PS1 PS2	PS3 PS4 PS6	PS5 PS7 PS8
Musiikki (*)	MU1	(MU2) MU3	MU4
Kuvataide (*)	KU1	(KU2) KU3	KU4
Liikunta	LI1 LI3	LI2 LI4	LI5
Terveystieto	TE1	TE2 TE3	TE4
Opinto-ohjaus	OP1		OP2
Temaattiset opinnot	TVT1 TO	TO	TO

(*) pakollisena toisesta kaksi kurssia ja toisesta yksi opintojako

TO: Teemaopintojen kurseista tiedotetaan lukuvuoden aikana. **Opintojaksoiksi yhdistetyt moduulit.**

Huom! opintojaksot voivat olla 1-3op.

Paikalliset valinnaiset opinnot

Tieto- ja viestintätekniikan peruskurssi TVT1 (1. vuosi)

Kielten johdantokurssit RUB8, ENA9 (1. vuosi)

Lyhyen matematiikan johdantokurssi MAB10 (1. vuosi)

Ilmaisutaidon peruskurssi Ä112 (1. tai 2. vuosi)

Yrittäminen ja työelämä YH6 (1.-2.vuosi)

Opiskelijakunnan luottamusoppilaana toimiminen OLT1 (saa kurssin kahden lukuvuoden aktiivisesta toimimisesta)

Muulla suoritettavia lukio-opintoihin hyväksyttäviä opintoja

Kulttuuripassi KP1 (1.-3. vuosien aikana), Kielikurssit ulkomailla, Autokoulu B-kortti AK1, Seurakunnan isoiskoulutus UE7, Pyhäkouluohjaajan työ UE8, kansalaisopiston kurssit esim. Ensiapu 1 ja 2 TE5, Lentopallo LI9, sähly LI11, urheiluseurassa toimiminen esim. Lasten/nuorten liikunnanohjaus LI8, sekä toisen asteen ammatilliset opinnot HOPS-suunnitelman mukaan.

LOPS 2021 Lukion päättötodistuksessa vähintään 150 opintopistettä, joista on pakollisia opintoja 94 (lyhyt matematiikka) tai 102 opintopistettä (pitkä matematiikka), valtakunnallisia valinnaisia opintoja vähintään 20 opintopistettä, loput koulukohtaisia valinnaisia opintoja ja lukio-opintoihin soveltuvia opintoja.

OPPIKIRJAT Iv. 2022 – 2023

1. opintovuosi 2022-2023 (LOPS 2021)

Oppikirjat saa koululta.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS			
ÄI1-ÄI3	SÄRMÄ, Suomen kieli ja kirjallisuus. Tietokirja	LOPS21	Otava
ÄI1	SÄRMÄ, Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 1	LOPS21	Otava
ÄI2-3	SÄRMÄ, Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 2-3	LOPS21	Otava
ÄI4	SÄRMÄ, Suomen kieli ja kirjallisuus. Tehtäviä 4	LOPS21	Otava
ENGLANTI			
ENA1-2	Quest 1-2	Blomberg, Haapala, Heino ym.	Edita
ENA3	Quest 3	Blomberg, Haapala, Heino ym.	Edita
RUOTSI			
RUB1-2	Fokus 1-2 (LOPS21)	Blom, Kaunisto ym.	Otava
VENÄJÄ B2 JA B3			
VEB31-33	Ponjatno 1-3 (LOPS21)	Allen, Partonen, Petroskaja ym.	Otava
VEB21	"		
SAKSA B3			
SAB31	Magazin.de 1 (LOPS21)	Bär, Bosse, Tolvanen ym.	Otava
SAB32	Magazin.de 2 (LOPS21)	"	Otava
SAKSA B2 JA B3			
SAB33,21	Magazin.de 3 (LOPS21)	Bär, Crocker ym.	Otava
RANSKA			
RAB31-32	Le Nouvel Escalier 1 Texts & gramm.	Altschuler, Dervin, Granath ym.	SanomaPro
RAB33	Le Nouvel Escalier 2 Texts & gramm.	Altschuler, Dervin, Granath ym.	SanomaPro
PITKÄ MATEMATIIKKA			
MAY1	Luvut ja yhtälöt (LOPS21)	Juhala, Juutinen ym.	Otava
MAA2	JUURI Funktiot ja -yhtälöt 1 (LOPS21)	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA3	JUURI Geometria (LOPS21)	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA4	JUURI 4 Analyttinen geometria ja vektorit (LOPS21) MAOL Taulukot, uusin painos (2020)	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
LYHYT MATEMATIIKKA			
MAY1	Luvut ja yhtälöt (LOPS21)	Juhala, Juutinen ym.	Otava
MAB2	HUIPPU 2, Lausekkeet ja yhtälöt	Ottelin, Santavuori	Otava
MAB3	HUIPPU 3, Geometria MAOL Taulukot, uusin painos (2020)	Ottelin, Santavuori	Otava
BIOLOGIA			
BI1	BIOS 1, Elämä ja evoluutio	Happonen, Holopainen ym.	SanomaPro
MAANTIEDE			
GE1	GEOS 1, Maailma muutoksessa	Cantell, Jutila, Lappalainen ym	SanomaPro

FYSIIKKA			
FY1	FYSIIKKA 1, Fysiikka luonnont. (LOPS 2021)	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
FY2	FYSIIKKA 2, (LOPS 2021)	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
FY3	FYSIIKKA 3, (LOPS 2021)	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
KEMIA			
KE1-2	MOOLI 1-2, Kemia ja minä, Kemia ja kestävä tulev.	Liljebland, Molander, Turpeenoja	Otava
KE3	MOOLI 3, Molekyylit ja mallit	Liljebland, Molander, Turpeenoja	Otava
USKONTO			
UE1	VERSO 1, Uskonto ilmiönä (LOPS21)	Hanki, Karttunen, Nyysönen ym	SanomaPro
UE4	VERSO 4, Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta		SanomaPro
FILOSOFIA			
FI1	ARGUMENTTI 1, Johdatus filosofiseen ajatteluun	Hirvonen, Mäkikangas, Nyysönen ym.	SanomaPro
HISTORIA			
HI1	FORUM Ihminen, ympäristö ja historia (LOPS21)	Kohi, Palo, Päivärinta ym.	Otava
HI2	FORUM Kansainväliset suhteet (LOPS21)	Kohi, Palo, Päivärinta ym.	Otava
YHTEISKUNTAOPPI			
YH1	FORUM Suomalainen yhteiskunta (LOPS21)	Kohi, Liuskari, Palo ym.	Otava
PSYKOLOGIA			
PS1	MIELI 1, Toimiva ja oppiva ihminen	Holm, Tahvanainen, Åhs	SanomaPro
PS2	MIELI 2, Kehittyvä ihminen	Holm, Tahvanainen, Åhs	SanomaPro
TERVEYSTIETO			
TE1	TERVE 1, Terveys voimavarana (LOPS21)	Antikainen, Karas, Nurmi ym.	SanomaPro
OPINTO-OHJAUS			
OP1	Studeo, e-kirja, opettaja ohjeistaa		

2. opintovuosi 2022-2023 (LOPS 2021)

Oppikirjat saa koululta.

ÄIDINKIELI JA KIRJALLISUUS			
ÄI5	Särmä. Tehtäviä 5 LOPS 2021	Aumanen, Kaseva, Korkea-Aho Puolitaival, Järveläinen	Otava
ÄI6-7	Särmä. Tehtäviä 6-7 LOPS 2021	Hämäläinen, Kaseva Kuohukoski, Laakso, Leikkanen, Nieminen	Otava
ÄI8	Särmä. Tehtäviä 8 LOPS 2021		Otava
ENGLANTI			
ENA4	Quest 4 LOPS 2021	Blomberg, Haapala, Heino etc	Edita
ENA5	Quest 5 LOPS 2021	Blomberg, Haapala, Heino etc	Edita
ENA6	Quest 6 LOPS 2021	Blomberg, Haapala, Heino etc	Edita
ENA6	Quest 7 LOPS 2021	Blomberg, Haapala, Heino etc	Edita
RUOTSI			
RUB3	Fokus 3 LOPS 2021	Blom-Kaunisto ym.	Otava
RUB4	Fokus 4 LOPS 2021	Blom-Kaunisto ym.	Otava
RUB5	Fokus 5 LOPS 2021	Blom-Kaunisto ym.	Otava

SAKSA B2 JA B3			
SAB34,22	Magazin.de 4 LOPS 2021	Bär, Busse, Tolvanen jne	Otava
SAB35,23	Magazin.de 5 LOPS 2021	Bär, Busse, Tolvanen jne	Otava
SAB36,24	Magazin.de 6 LOPS 2021	Bär, Busse, Tolvanen jne	Otava
RANSKA			
RAB34	Le nouvel escalier 2 textes et grammaire	Altschuler, Penttilä, Tenhunen etc	SanomaPro
RAB35	Le nouvel escalier 3 textes et grammaire	Altschuler, Penttilä, Tenhunen etc	SanomaPro
RAB36	Le nouvel escalier 3 textes et grammaire	Altschuler, Penttilä, Tenhunen etc	SanomaPro
VENÄJÄ B2 JA B3			
VEB34,22	Ponjatno 4-6	Allen, Partonen, Petrovskaja etc	Otava
VEB35,23			
VEB36,24			
LYHYT MATEMATIIKKA			
MAB4	HUIPPU 4, Matemaattisia malleja	Ottelin, Santavuori	Otava
MAB5	HUIPPU 5, Tilastot ja todennäköisyys	Ottelin, Santavuori	Otava
MAB6	HUIPPU 6, Talousmatematiikan alkeet	Ottelin, Santavuori	Otava
MAB7	HUIPPU 7, Talousmatematiikka II	Ottelin, Santavuori	Otava
PITKÄ MATEMATIIKKA			
MAA5	Juuri MAA5: Funktiot ja yhtälöt 2	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA6	Juuri MAA6: Derivaatta	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA7	Juuri MAA7: Integraalilaskenta	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA9	Juuri MAA9: Talousmatematiikka	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
MAA11	Juuri MAA11: Algoritmit ja lukuteoria	Hähkiöniemi, Juhala ym	Otava
BIOLOGIA			
BI2	Bios 2 (LOPS21) Ekologian perusteet	Happonen, Holopainen, Sotkas ym	SanomaPro
BI3	Bios 3 (LOPS21) Ihmisen vaikutukset ekosysteemeihin	Happonen, Holopainen, Sotkas ym	SanomaPro
BI4	Bios 4 Solu ja perinnöllisyys	Happonen, Holopainen, Sotkas ym	SanomaPro
BI5	Bios 5 ihmisen biologia	Happonen, Holopainen, Sotkas ym	SanomaPro
MAANTIEDE			
GE2	Sininen planeetta	Cantell, Jutila, Kolehmainen ym	SanomaPro
GE3	Yhteinen maailma	Cantell, Jutila, Kolehmainen ym	SanomaPro
FYSIIKKA			
FY4	Fysiikka 4 Voima ja liike	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
FY5	Fysiikka 5 Jaksollinen liike ja aallot	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
FY6	Fysiikka 6 Sähkö	Andersin, Frondelius ym.	SanomaPro
KEMIA			
KE4	Mooli 4 Kemiallinen reaktio	Liljeblad, Turpeenoja	Otava
KE5	Mooli 5 Kemiallinen energia ja kiertotalous	Liljeblad, Turpeenoja	Otava
KE6	Mooli 6 Kemiallinen tasapaino*	Liljeblad, Turpeenoja	Otava
* ellei ehditä julkaista LOPS 2021 Mooli 5 sähköinen versio (tilaus tehdään lähempänä tarvetta, ettei ylimääräisiä tilata).			
USKONTO			
UE2	Verso 2 Maailmanlaajuinen kristinusko LOPS2021	Hanki, Könni ja Nyyssönen	SanomaPro
UE4	Verso 4 Uskonto, kulttuuri ja yhteiskunta LOPS 2021	Hanki, Könni ja Nyyssönen	SanomaPro
UE6	Uusi Arkki 5-6 Uskonto tieteessä, taiteessa ja mediassa	digikirja	Edita
FILOSOFIA			
FI2	Argumentti 2 Etiikka	Hirvonen, Nyyssönen	SanomaPro

FI4	Argumentti 4 Totuus	Hirvonen, Mäkikangas, Nyssönen	SanomaPro
YHTEISKUNTAOPPI			
YH2	Forum 2 Taloustieto	Kohi, Liuskari, Päivärinta, Vihervä	Otava
YH4	Forum 4 Lakitieto	Kohi, Liuskari, Päivärinta, Vihervä	Otava
HISTORIA			
HI3	Forum Historia 3 Itsenäisem Suomen historia	Kohi, Liuskari, Päivärinta, Vihervä	Otava
HI4	Forum Historia 4 Eurooppalainen ihminen	Kohi, Liuskari, Päivärinta, Vihervä	Otava
TERVEYSTIETO			
TE2	TERVE 2 Terveys ja ympäristö	Bryggare, Orkovaara ym.	SanomaPro
TE3	TERVE 3 Terveyttä tutkimassa	Fogelholm, Huuhka, Reinikka ym.	SanomaPro
PSYKOLOGIA			
PS3	Mieli 3, Tietoa käsittelevä ihminen	Päivänsalo, Sandholm, Niemelä	SanomaPro
PS4	Mieli 4, Tunteet ja mielenterveys	Päivänsalo, Sandholm, Niemelä	SanomaPro

3. opintovuosi 2022-2023 (LOPS 2016)

Opiskelija voi hankkia oppikirjoja sähköisessä muodossa, paperiversiona tai molempina omien mieltymystensä mukaan

ÄIDINKIELI			
ÄI7	Ääni 7. Äi 7 vuoro vaikutus 2.	Laaksonen, Otsomo, Välttilä	Edita
ÄI8	SÄRMÄ Suomen kieli ja kirjallisuus Tehtäviä 8	Kivimäki, Kumenius	Otava
ÄI9	SÄRMÄ Suomen kieli ja kirjallisuus Tehtäviä 9	Kivimäki, Kärki ym.	Otava
ENGLANTI			
ENA7	Insights 7	Karapalo, Keltto ym.	Otava
ENA8	Insights 8	Karapalo, Keltto ym.	Otava
ENA11	Yo-englanti kertaus digikirja	Davies, Luhtala, Teiri	SanomaPro
RUOTSI			
RUB6	FOKUS 6, Kurs 6	Blom, Friis ym,	Otava
RUB7	FOKUS 7, Kurs 7	Blom, Friis ym,	Otava
SAKSA			
SAB37,25	Magazin.de 7	Bär, Busse, Tolvanen ym.	Otava
SAB38,26	Magazin.de 8	Bär, Busse, Tolvanen ym.	Otava
VENÄJÄ			
VEB37	Ponjatno!2	Allen, Batanina ym,	Otava
VEB38	Ponjatno!2	Allen, Batanina ym,	Otava
LYHYT MATEMATIIKKA			
MAB7	HUIPPU Matemaattinen analyysi	Kurvinen ym.	Otava
MAB8	HUIPPU Tilastot ja todennäköisyys II	Kurvinen ym.	Otava
MAB9	HUIPPU Kertaus	Kurvinen ym.	Otava
PITKÄ MATEMATIIKKA			
MAA10	JUURI 10 Todennäköisyys ja tilastot	Juhala ym.	Otava
MAA12	JUURI 12 Algoritmit matematiikassa	Juhola ym,	Otava

MAA13	JUURI 13 Differentiaali- ja integraalilaskennan jatkok.	Juhala ym.	Otava
MAA14	JUURI Kertaus	Juhala ym.	Otava
BIOLOGIA			
BI5	BIOS 5, Biologian sovellukset Kertauskurssi, Studeon sähköinen materiaali	Happonen, Holopainen ym.	SanomaPro
BI6			Studeo
MAANTIEDE			
GE4	GEOS 4 Geomedia - tutki, osallistu ja vaikuta Kertauskurssi, Studeon sähköinen materiaali	Cantell, Jutila, Kolehmainen	SanomaPro
GE5			Studeo
FYSIIKKA			
FY6	FYSIIKKA 6, Sähkömagnetismi	Lehto, Maalampi, Havukainen	SanomaPro
FY7	FYSIIKKA 7, Aine ja säteily (2016)	Lehto, Havukainen ym.	SanomaPro
FY8	YO Fysiikka	Lehto, Havukainen ym.	SanomaPro
KEMIA			
KE6	Mooli, Kertaus	Turpeenojaja Lehtiniemi	Otava
USKONTO			
UE6	Uusi Arkki 5-6, Uskonto tieteessä, taiteessa ja mediassa	Hämeenniemi, Ikkala ym	Edita
UE9	Ei oppikirjaa		
FILOSOFIA			
FI4	ARGUMENTTI 4, Tieto, tiede ja todellisuus (Myös Argumentti 4 Totuus LOPS21 käy)	Hirvonen, Mäkikangas, Nyssönen	SanomaPro
FI5	Ei oppikirjaa		
YHTEISKUNTAOPPI			
YH3	FORUM 3 Suomi, Eurooppa ja muuttuva maailma	Kohi, Liuskari, Päivärinta	Otava
YH4	FORUM 4 Kansalaisen lakitieto (LOPS2016 tai 2021 käy)	Kohi, Liuskari, Palo	Otava
PSYKOLOGIA			
PS5	Motiivi 5 Yksilöllinen ja yhteisöllinen ihminen	Hoffman, Holm, Tahvanainen ym.	SanomaPro
PS7	Studeo, e-kirja, opettaja ohjeistaa		
PS8	Studeo, e-kirja, opettaja ohjeistaa		
HISTORIA			
HI4	Historia ajassa 4, Eurooppalaisen maailman kuvan kehitys (LOPS 2016 tai 2021 käy)	Höyssä, Lahtinen, Ukkonen	SanomaPro
HI5	Historia ajassa 5, Ruotsin isänmaasta Suomeksi	Höyssä, Lahtinen, Ukkonen	SanomaPro
HI6	Historia ajassa 6 Maailman kulttuurit kohtaavat	Jokiaho, Putus-Hilasvuori	SanomaPro

YHTEYSTIETOJA ONGELMATILANTEISIIN

Ahdistaako, painaako jokin asia mieltäsi, tunnetko olevasi umpikujassa, masentaako, kaipaako keskustelukumppania?

Älä jää murehtimaan asioita yksin. Kerro mieltäsi painavasta asiasta ystävällesi, perheenjäsenelle, hyvälle naapurille tai jollekin koulun aikuiselle, sillä puhuminen toiselle ihmiselle helpottaa. Lukion opiskeluhuollon työntekijöiden lisäksi apua voi hakea myös koulun ulkopuolisilta toimijoilta.

Hae rohkeasti apua ja tukea ammattiauttajilta, sillä monet ongelmat ovat ratkaistavissa tai niihin on löydettävissä lievitystä. Rohkaise ja tue myös läheistäsi hakemaan apua, jos huomaat hänen olevan avun tarpeessa.

- ❖ Kainuussa päivystää **sairaanhoitaja** kaikkina vuorokauden aikoina, **p. 08 6156 6000**. Hän neuvoa ja arvioi tilanteesi ja ohjaa sinut tarvittaessa päivystävälle lääkärille.
- ❖ **Mieli ry:n valtakunnallinen Kriisipuhelin p. 09 2525 0111** tarjoaa keskusteluapua vuoden jokaisena päivänä ja yönä 24/7. Numeroon voi soittaa nimettömänä. Netissä toimii myös maksuton kriisikeskus osoitteessa www.tukinet.net.
- ❖ Lapsille ja nuorille on tarjolla Mannerheimin Lastensuojeluliiton **auttava maksuton puhelin p. 116 111**, ma-pe klo 14-20 ja la-su klo 17-20, www.mll.fi/nuortennetti.
- ❖ Auttamista **nuorille miehille ja pojille**, Väestöliiton maksuton puhelin p. **0800 94 884** arkisin klo 13.00 – 18.00, www.poikienpuhelin.fi.
- ❖ **Maksuton rikosuhripäivystyksen** auttava puhelin rikoksen uhriksi joutuneille, **p. 116 006**; ma-pe 9.00-20.00, www.riku.fi.
- ❖ **Raiskauskriisikeskus Tukinainen** tarjoaa kriisiapua seksuaalista hyväksikäyttöä ja väkivaltaa kokeneille ja heidän läheisilleen. Maksuton kriisipäivystys **p. 0800 97 899**, ma-to klo 9.00 - 15.00, la-su, pyhät ja aatot klo 15.00 – 21.00, ei perjantaisin www.tukinainen.fi.
- ❖ Jos sinulla on hätä, soita **häätäkeskukseen** puh. 112. Tästä numerosta hälytetään tarvittaessa myös poliisi.

OPINTOJAKSOTARJOTIN Iv. 2022-2023

1. JAKSO 9.8.-29.9.2022 23.6.2022

	22A		21A	21B		20AB
1	PS01.1		HIO3.1	RUB03.2	1	ENAB.1
2	ENA01/09.1	ÄIO1.2	GE02.1		2	FY6.1 PS7.1
3	MAY01A.1	MAY01B.1	KE04.1 SAB034.1		3	ENA11.1 ÄI7.1
4	OP01.1		HIO4.1 UE06.1		4	HI4.1 UE6.1 BI6.1
5	ÄIO1.1	RUB01/08.2	ENA04.1	HIO3.2	5	MAA12.1 MAB7.1
6	TO04.1		UE02.1	ÄIO5.2	6	KE6.1 TE4.1
7	KU01.1 MU01.1 LI01.1		MAA05.1	VEB034.1	7	BI5.1 UE9.1
8	ÄI13.1 YH06.2		MU04.1 KU04.1		8	MU4.1KU4.1VEB37/25.1SAB37.1

2.JAKSO 30.9. - 28.11.2022

	22A		21A	21B		20AB
1	ENA02.1	RUB02.2	ÄIO5.1	FI02.2	1	FY7.1 PSS.1
2	RUB01/08.1	ÄIO2/03.2	MAA06.1	MAB04.1	2	ENA7.1
3	MAA02.1	MAB010.1	RUB03.1	BI02/03.2	3	YH3.1 ÄI8.2
4	RAB03.1 SAB03.1 VEB03.1		PS06.1		4	MAA10.1 HI5.1
5	HIO1.1		BI02/03.1	RUB04.2	5	MAA13.1 MAB8.1
6	ÄIO2/03.1	ENA01/09.2	TE02.1 FY04.1		6	RUB6.1 GE4.1
7	KU01.1 MU01.1 LI01.1		FI02.1	ENA04.2	7	ÄI8.1 YH3.2
8			LI05.1 YH04.1		8	LI5.1 YH4.1

3A JAKSO 29.11. - 21.12.2022

	22A		21A	21B		20AB
1	YH01.1		GE03.1		1	RUB10.1
2	TE01.1		ENA05.1	UE02.2	2	MAA14.1 MAB9
3	ENA02.1	RUB02.2	TE03.1		3	PS8.1 ÄI9.2
4	FY01.1		KE05.1VEB035.1SAB035.1FI04.1		4	FI4.1 GE5.1
5	MAA02.1		RUB04.1	ENA05.2	5	FY8.1 HI6.1
6	GE01.1		MAA06.1	MAB05.1	6	RUB7.1 YH5.1 HI7.1
7	KU01.1 MU01.1 LI01.1		LI02.1 KU02.1 MU02.1		7	ENA11.2
8	YH06.1		LI06.1		8	ÄI9.1VEB38/26 SAB38

3B JAKSO 9.1. - 7.2.2023

	22A		21A	21B		20AB
1	YH01.1		GE03.1		1	RUB10.1
2	TE01.1		ENA05.1	UE02.2	2	MAA14.1 MAB9.1
3	RUB02.1	ENA02.2	TE03.1		3	PS8.1 ÄI9.2
4	FY02.1		KE05.1VEB035.1SAB035.1FI04.1		4	FI4.1 GE5.1
5	MAA04.1		RUB04.1	ENA05.2	5	FY8.1 HI6.1
6	GE01.1		MAA07.1	MAB05.1	6	HI7.1 YH5.1 RUB7.1
7	KU01.1 MU01.1 LI01.1		LI02.1 KU02.1 MU02.1		7	ENA11.2
8	YH06.1		LI06.1		8	ÄI9.1 VEB38/26 SAB38

4. JAKSO 8.2. - 6.4.2023

	22A		21A	21B		20AB
1	RUB02.1	ENA02.2	MAA07/09.1 MAB06/07.1		1	RUB10.1
2	FI01.1		ÄIO6/07.1	ENA06.2	2	MAA14.1 MAB9.1
3	ENA03.1	ÄIO4.2.2	BI04.1		3	PS8.1 ÄI9.2
4	RAB032.1SAB032.1VEB032.1		PS03.1		4	FI4.1 GE5.1
5	MAA04.1	MAB02.1	YH02.1	ÄIO6/07.2	5	FY8.1 HI6.1
6	FY03.1		ENA06.1	YH02.2	6	HI7.1 YH5.1 RUB7.1
7	UE01.1		OP02.1 LI02.1 KU02.1 MU02.1		7	ENA11.2
8	KE01/02.1		SAB036.1VEB036.1FY05.1		8	ÄI9.1 VEB38/26 SAB38

TO04.1 Tieto- ja viestintäteknikka

ENA09.1 Johdatus englannin kielen opiskeluun

RUB08.1 Johdatus ruotsin kielen opiskeluun

PS06.1 Stressinhallinta

PS7.1 Sosiaalipsykologia

LI06.1 Vanhojen tanssit

YH06.1 Yrittäminen ja työelämä

ÄIO13.1 Ilmaisutaidon perusteet

5. JAKSO 11.4. - 2.6.2023

	22A		21A	21B		20AB
1	BI01.1		ENA07.1			
2	MAA03.1 MAB03.1		RUB05.1	ÄIO8.2		
3	KE03.1		UE04.1 FY06.1			
4	RAB033.1SAB033.1VEB033.1		KE06.1 PS04.1			
5	PS02.1		ÄIO8.1	RUB05.2		
6	ÄIO4.1	ENA03.2	MAA011.1			
7	HIO2.1		OP02.1 KU02.1 MU02.1 LI02.1			
8	LI03.1		BI05.1			

PAKOLLINEN

VALINNAINEN VALTAKUNNALLINEN (SYVENTÄ)

VALINNAINEN PAIKALLINEN (SOVELTAVA)

TYÖJÄRJESTYS 2022-2023

1.jakso	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.30-9.45	6	7 MU1	4	8	5
10.00-11.15	5	2	6	6	3
11.45-13.00	1	3	2	1	2
13.15-14.30	4	1	3	5	4
14.45-16.00	8	8	7 LI1	7 KU1	
2.jakso	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.30-9.45	6	7 MU1	4	8	5
10.00-11.15	5	2	6	6	3
11.45-13.00	1	3	2	1	2
13.15-14.30	4	1	3	5	4
14.45-16.00	8	8	7 LI1	7 KU1	
3.jakso	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.30-9.45	6	7 MU1	4	8	5
10.00-11.15	5	2	6	6	3
11.45-13.00	1	3	2	1	2
13.15-14.30	4	1	3	5	4
14.45-16.00	8	8	7 LI1 / MU2 / KU2	7 LI2/KU1	
4.jakso	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.30-9.45	6	7 MU2 / KU2	4	8	5
10.00-11.15	5	2	6	6	3
11.45-13.00	1	3 OPO2.1	2	1	2
13.15-14.30	4	1	3	5	4
14.45-16.00	8	8	7 LI2	7 OPO2.2	
5.jakso	maanantai	tiistai	keskiviikko	torstai	perjantai
8.30-9.45	6	7 MU2 / KU2	4	8	5
10.00-11.15	5	2	6	6	3
11.45-13.00	1	3	2	1	2
13.15-14.30	4	1	3	5	4
14.45-16.00	8	8 OPO 2.1	7 LI2	7 OPO2.2	

TYÖ- JA LOMA-AJAT Iv. 2022–2023

syyslukukausi 9.8.2022 – 21.12.2022 (91 tp)
 syysloma 17.10.2022 – 23.10.2022 (viikko 42)
 itsenäisyyspäivä (ti) 6.12.2022
 joululoma 22.12.2022 – 8.1.2023

kevätlukukausi 9.1.2023 – 3.6.2023 (97 tp)
 talviloma 6.3.2023 – 12.3.2023 (vko 10)
 pääsiäisloma 7.4.2023 – 10.4.2023
 vappu (ma) 1.5.2023
 helatorstai (to) 18.5.2023

syyslukukausi

vko	ma	ti	ke	to	pe	la
32		9	10	11	12	
33	15	16	17	18	19	
34	22	23	24	25	26	
35	29	30	31	1	2	
36	5	6	7	8	9	
37	12	13	14	15	16	38
38	19	20	21	22	23	
39	26	27	28	29	30	
40	3	4	5	6	7	
41	10	11	12	13	15	
42		syysloma				
43	24	25	26	27	28	
44	31	1	2	3	4	
45	7	8	9	10	11	
46	14	15	16	17	18	37
47	21	22	23	24	25	
48	28	29	30	1	2	
49	5	6	7	8	9	
50	12	13	14	15	16	
51	19	20	21	joululoma		
52	joululoma					

Koeviikot

23.9.–29.9.
 21.11.–28.11.
 31.1.–7.2.
 30.3.–6.4.
 26.5.–2.6.

Uusintakuulustelut

ti 23.8. klo 8.00
 ti 11.10. klo 8.00
 ti 7.12. klo 8.00
 ti 21.2. klo 8.00
 ti 18.4. klo 8.00
 ti 2.5. klo 8.00 (hyväksytyjen kurssien korotus)

kevätlukukausi

vko	ma	ti	ke	to	pe	la
53		joululoma				
1		joululoma				
2	9	10	11	12	13	38
3	16	17	18	19	20	
4	23	24	25	26	27	
5	30	31	1	2	3	
6	6	7	8	9	10	
7	13	14	15	16	17	
8	20	21	23	24	25	
9	27	28	1	2	3	
10		talviloma				
11	13	14	15	16	17	37
12	20	21	22	23	24	
13	27	28	29	30	31	
14	3	4	5	6	pääsiäinen	
15	11	12	13	14		
16	17	18	19	20	21	
17	24	25	26	27	28	
18	vappu	2	3	4	5	
19	8	9	10	11	12	37+1
20	15	16	17	helatorstai	19	
21	22	23	24	25	26	
22	29	30	31	1	2	3

188 pv

Ylioppilaskirjoitukset

12.9. – 28.9.2022
 14.3. – 31.3.2023

Liikuntapäivät

to 25.8.2022
 to 13.4.2023

RUOKALISTA Iv. 2022-2023

Vko 35/41/47/7/13/19/25

- MA Broilerkeitto / Vihannesjuustokeitto
juusto, tuorekurkku
- TI Kuorrutettu kala / härkäpapu
bolognesekastike
perunat
Tuoresalaatti ja tomaattilohkot
- KE Maksalaatikko / ohra-kasvisvuoka
tuoresalaatti, puolukka
- TO Jauhelihapihvit / Marokkolainen
kasvispihvi, Muusi
Tuoresalaatti ja kurpitsasalaatti
- PE Savulapaksiusaus / Tofukiusaus
tuoresalaatti, tomaattisalsa

Vko 36/42/48/2/8/14/20/26

- MA Nakkikeitto
juusto, tomaatti
- TI Kalapyörykät / Falafelpyörykät, muusi
tuoresalaatti, raaste
- KE Broilerihöystö / linssi-porkkanakastike
ohrahelmilisäke
tuoresalaatti, mustaherukkahillo
- TO Kasvispihvit, kastike, perunat
Tuoresalaatti, puolukka
- PE Italiankastike / Vege-suikalekastike

Makaroni
Tuoresalaatti, kurkkusalaatti

Vko 31/37/43/49/3/9/15/21/27

- MA Kasvis, jauheliakkeitto /
kasvisnakkikeitto
juusto, tomaatti
- TI Kalapihvi / punajuuripihvit, muusi
tuoresalaatti, raaste
- KE Broilerkastike / Papumix-kastike
riisi
Tuoresalaatti, mustaherukkahillo
- TO Lihapyörykät / kasvispyörykät
Kastike, perunat
tuoresalaatti, puolukka
- PE Lohikiusaus / vihanneskiusaus
tuoresalaatti, punajuuri

**lisäksi LEIPÄ, KASVISRASVA-LEVITE,
RASVATTON RUOKAJUOMA
Kaikki ruoat ovat LAKTOOSITTOMIA
(lisätietoa allergeeneista saat
keittiöhenkilökunnalta)**

Vko 32/38/44/50/4/10/16/22/28

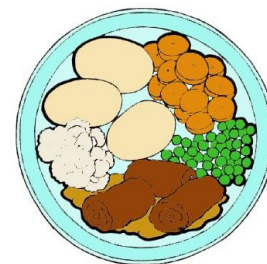
- MA Hernekeitto / Kasvishernekeitto
juusto, tuorekurkku
- TI Uunilohi / kasviskeppukka, muusi
tuoresalaatti, punajuurisalaatti
- KE Stroganoff / vege-stroganoff, perunat
tuoresalaatti, raejuusto
- TO Lasagnette / kasvislasagnette
tuoresalaatti, raaste
- PE Ohrapuuro ja mehukeitto
leikkele
lehtisalaatti

Vko 33/39/45/51/5/11/17/23/29

- MA Lihakeitto / bataatti-linssikeitto
juusto, paprika
- TI Uunikala / porkkanapihvit, muusi
tuoresalaatti, kurpitsapikkelssi
- KE Makkarakastike / vegemakkarakastike,
perunat
tuoresalaatti, maustekurkkukuutiot
- TO Broilerikiusaus / Juureskiusaus
tuoresalaatti, oliivit
- PE Mantelikala / bataattipihvi, muusi
tuoresalaatti, coleclow

Vko 34/40/46/52/6/12/18/24/30

- MA Lohikeitto / Tomaattinen papukeitto
juusto, tuorekurkku
- TI Unimakkara / Vegemakkara, muusi
tuoresalaatti, raaste
- KE Broilerpatukka / kasviskroketti
Kastike, riisi
tuoresalaatti, mustaherukkahillo
- TO Makaronilaatikko / soija-pastavuoka
Tuoresalaatti ja puolukka
- PE Pinaattikeitto
Kananmuna, leikkele
Juurespalat / hedelmä

KÄNNYKKÄETIKETTI

- Mieti, onko kännykkää soveliasta käyttää:
 - ✧ tunnilla?
 - ✧ yhteisissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa?
 - ✧ koetilanteessa?
 - ✧ ruokailussa?
- Opettajia kohtaan on reilua ja kohteliasta keskittyä opetukseen, ja maltaa olla käyttämättä puhelinta tunnilla.
- Jos tunnilla kuitenkin on lupa käyttää puhelinta opiskeluvälineenä, käytäthän sitä asianmukaisesti, etkä seikkaile somessa.
- Muistathan, että kuvien ja videoiden julkaisu netissä muista heidän lupaansa kysymättä tai vastoin heidän tahtoaan on lailla kielletty, rangaistava rikos.
- Myös henkilökunnan tulee huomioida ne, jotka eivät halua kuviaan julkaistavan netissä, ja opiskelijoilla on oikeus kieltää julkaisemasta kuvia, joissa he ovat mukana.
- Muista myös, että on kohteliasta omia kavereitakin kohtaan jättää kännykkä taskuun silloin, kun vietetään yhteistä aikaa porukassa □

Jokainen voi siis itse miettiä kännykän käyttöä omalla kohdallaan, ja pyrkiä olemaan kohtelias toisia kohtaan.

